

BEDÖMNINGSGRUNDER FÖR OFGR-EXAMEN 2025

I bedömningsgrunderna har de omständigheter beskrivits som utgör grunden för poänggivningen. Bedömningsgrunden är inget modellsvar. Samtliga godkännbara aspekter eller svar på uppgifterna har inte angetts fullständigt i bedömningsgrunderna. Vid bedömningen av svaren har man kunnat få extra poäng för tillräckliga motiveringar och väsentliga observationer trots att de inte har omnämnts i bedömningsgrunderna.

Tolkningar av lagstiftningen samt god revisionssed och god bokföringssed som har angetts i bedömningsgrunderna anknyter endast till bedömningen av respektive uppgift i denna examen. Tolkningarna i bedömningsgrunden kan inte användas som PRS revisionstillsyns ställningstaganden i andra sammanhang.

OFGR-EXAMEN 2025

REVISORNS RAPPORTERING OCH ÅTGÄRDER SOM DETTA FÖRUTSÄTTER (100 poäng)

Uppgift 1 (60 poäng)

	1. Granskad omständighet	2. Granskningsobservation, motiverad bedömning och korrigeringsförfarande (inkl. hänvisning till lag eller annan grund)	3. Inverkan på rapporteringen (Uppge vad, var och hur detta ska rapporteras, om felet eller bristen inte korrigeras)	Poäng
1.	Förvaltning, överskridande av befogenheterna	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>Av styrelsens protokoll 23.3.2024 § 25 framgår att kommunens avskrivningsplan har ändrats under räkenskapsperioden 2024. Beslutet om den nya avskrivningsplanen har fattats av kommunstyrelsen, trots att beslutet om avskrivningsplan borde fattas i fullmäktige.</p> <p>I förvaltningsstadgan (bilaga 8) nämns att avskrivningsplanen ska godkännas av fullmäktige.</p> <p>I kommundirektörens översikt i verksamhetsberättelsen berättas att med den nya avskrivningsplanen har man uppnått en resultatförbättrande effekt på 4 500 tusen euro 2024.</p> <p>Rättsgrund: Förvaltningsstadgan</p> <p>Korrigeringsförfarande: Avskrivningarna ändras så att de motsvarar den tidigare avskrivningsplanen.</p>	<p>Revisionsberättelsen, yttrande med avvikande mening</p> <p>Anmärkning till kommunstyrelsen om underlåtenhet att iaktta bestämmelser i förvaltningsstadgan och om överskridande av befogenheterna</p> <p>Inverkan på uttalandet om ansvarsfrihet: negativt uttalande till de redovisningsskyldiga som anmärkningen gäller (kommunstyrelsen, kommundirektören)</p>	6,0

		Per avskrivningar an bestående aktiva 4 500 tusen euro		
2.	Förvaltning, avskrivningstider	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>De avskrivningstider som kommunen använder i fråga om byggnader är mycket långa: avskrivningstiden för fabriks- och produktionsbyggnader är 40 år och för fritidsbyggnader 40 år.</p> <p>Avskrivningstiderna överskrider de avskrivningstider för kommunens byggnader som rekommenderas i den allmänna anvisningen. Rekommendationen är 20–30 år för fabriks- och produktionsbyggnader och 20–30 år för fritidsbyggnader.</p> <p>Rättsgrund: Allmän anvisning om avskrivningar enligt plan för kommuner</p> <p>Korrigeringsförfarande: Kan inte korrigeras.</p>	Revisorns övriga rapportering	2,0
3.	Bokföring, ogrundad investeringsreserv	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>Av revisorsassistentens arbetspapper (bilaga 12) framgår att den investeringsreserv på 2 000 tusen euro för enhetsskolan som redovisats av räkenskapsperiodens överskott saknar grund. I budgeten för 2025 och ekonomiplanen för 2025–2027 nämns inte enhetsskolan i investeringsplanen.</p> <p>Rättsgrund: Av de reserver som uppräknas i 5 kap. 15 § i bokföringslagen kommer investeringsreserv på fråga i kommuner, trots att det inte finns någon sådan skattemässig orsak till reserven som avses i bokföringslagen.</p> <p>Allmän anvisning om bokföring av bestående aktiva för kommuner och samkommuner 2023 punkt 1.3. Begreppsdefinitioner; punkten frivillig reserv: En investeringsreserv får i kommunen bildas mot en framtida anskaffningsutgift. Med hjälp av investeringsreserven kan kommunen förbereda sig på en med</p>	Revisionsberättelsen, yttrande med avvikande mening Anmärkning om redovisning av en investeringsreserv i strid med bestämmelserna. (kommunstyrelsen, kommundirektören)	6,0

		<p>tanke på kommunekonomin betydande investering under kommande år genom att samla in inkomster på förhand. Det objekt som ska täckas med en investeringsreserv ska specificeras i kommunens ekonomiplan. Trots att bokföringslagen inte förutsätter att reserven specificeras enligt projekt, kan det betraktas som förenligt med god bokföringssed att investeringsreserven ställs i relation till investeringsplanerna för de närmaste åren och specificeras i kommunen ekonomiplan. Ett förfarande där investeringsreserven ökas eller minskas i syfte att jämna ut räkenskapsperiodens resultat, utan att överföringarna grundar sig på planerade eller genomförda investeringar, kan inte anses vara förenligt med god bokföringssed.</p> <p>Korrigeringsförfarande:</p> <p>Investeringsreserven återtogs</p> <p>Per investeringsreserv an förändring av reserver 2 000 tusen euro</p>		
4.	Förvaltning, bristfällig intern kontroll	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>I rapporten från den interna revisionen 15.9.2024 (bilaga 10) berättas om brister i den interna kontrollen och vårdslöshet i fråga om anskaffningar samt missbruk av fordon och verktyg.</p> <p>Kommunen har konkurrensutsatt anskaffningarna av underhållets förnödenheter och verktyg. Anskaffningarna har ändå inte gjorts från den konkurrensutsatta leverantören, och därför har rabatterna enligt avtalet inte erhållits. Kommunen har till dessa delar gått miste om avtalade prisrabatter.</p> <p>Av rapporten framgår också att underhållets fordon och verktyg använts osakligt. Verktyg har också försvunnit.</p> <p>Tekniska nämnden har behandlat saken på sitt möte 6.10.2024 § 72 (bilaga 2). Nämnden har inte vidtagit några åtgärder på grund av behandlingen.</p>	<p>Revisionsberättelsen, yttrande med avvikande mening</p> <p>Anmärkning om bristfällig intern kontroll till tekniska direktören, tekniska nämnden och kommunstyrelsen</p> <p>Inverkan på uttalandet om ansvarsfrihet: negativt uttalande till de redovisningsskyldiga som anmärkningen gäller (kommunstyrelsen, tekniska nämnden, tekniska direktören)</p>	6,0

		<p>Kommunstyrelsen har behandlat ärendet på sitt möte 15.11.2024 § 98 (bilaga 2), men också där har den enda åtgärden varit att begära en tilläggsutredning av tekniska direktören.</p> <p>På grundval av rapporten från den interna revisionen finns det betydande brister och oegentligheter i kommunens verksamhet i fråga om den interna kontrollen, som man inte har ingripit i.</p> <p>Rättsgrund:</p> <p>Enligt 7 kap. 39 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen sörja för kommunens interna kontroll.</p> <p>Korrigeringsförfarande:</p> <p>Kan inte korrigeras.</p>		
5.	Bokföring, avsättning	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>Av § 25 i protokollet från tekniska nämndens möte 12.3.2024 (bilaga 2) framgår att kommunen har en tomt där det finns en byggnad i dåligt skick som ska rivas och mark som måste saneras. Man har fått en kostnadsberäkning (2 000 tusen euro) för arbetet, och restaureringen ska betalas av kommunen på grundval av regionförvaltningsverkets inspektion.</p> <p>Tekniska nämnden har antecknat saken för kännedom, och beaktar posten i följande års budget.</p> <p>Eftersom kommunen har ålagts en saneringsförpliktelse och kostnaderna är kända, borde en avsättning för posten noteras i bokföringen.</p> <p>Rättsgrund:</p> <p>I resultaträkningen ska de utgifter och förluster dras av som orsakas av framtida förpliktelser, om (BFL 5:14.1):</p>	<p>Revisionsberättelsen, yttrande med avvikande mening</p> <p>Anmärkning om en avsättning som inte redovisats</p> <p>Inverkan på uttalandet om ansvarsfrihet: negativt uttalande till kommunstyrelsen och kommundirektören</p>	6,0

		<p>1) de hänför sig till räkenskapsperioden eller en tidigare räkenskapsperiod, 2) de ska anses vara säkra eller sannolika vid den tidpunkt då bokslutet upprättas, 3) den inkomst som motsvarar dem inte är säker eller sannolik, och 4) de baserar sig på lag eller den bokföringsskyldiges förpliktelse gentemot en utomstående.</p> <p>Korrigeringsförfarande:</p> <p>En avsättning och kostnad tas upp i resultaträkningen.</p> <p>Per kostnader an avsättning 2 000 tusen euro</p>		
6.	Förvaltning, försäljning av en fastighet	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>Enligt tekniska nämndens protokoll 15.4.2024 § 45 (bilaga 2) har man beslutat att sälja den gamla hälsocentralen som tagits ur bruk. Enligt protokollet har det funnits intresse för att köpa fastigheten.</p> <p>Man har beslutat att sälja byggnaden enbart på grund av förhandlingar som förts med köparen till Penan Rakennus Ab till priset 100 tusen euro.</p> <p>Fastigheten har inte bjudits ut till försäljning offentligt, och någon experts prisuppskattning har inte inhämtats.</p> <p>Byggnadens värde i bokföringen är enligt revisorsassistentens arbetspapper (bilaga 12) 0 euro.</p> <p>Rättsgrund:</p> <p>Kommunallagen 130 § Fastställande av de marknadsmässiga villkoren för överlåtelsen av eller arrendeavtalet för en fastighet som ägs av kommunen</p>	Revisorns övriga rapportering ¹	4,0

¹ I uppgiften har inte getts information om fastighetens gängse värde. Därför är inte möjligt att bedöma den eventuella skada som kommunen lidit, och i svaret har inte krävts att examinandena tar ställning till huruvida ansvarsfrihet ska nekas.

		<p>Kommunen får överlåta eller för minst tio år arrendera ut en av kommunen ägd fastighet till någon som bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden genom ett anbudsförfarande för vilket det inte ställs några villkor. Anbudsförfarandet ska vara öppet och tillräcklig information ska ges om det.</p> <p>Om kommunen överlåter eller för minst tio år arrenderar ut en av kommunen ägd fastighet utan något sådant anbudsförfarande som avses i 1 mom., ska en oberoende värderare bedöma fastighetens marknadsvärde eller marknadsmässiga arrendenivå.</p> <p>Korrigeringsförfarande:</p> <p>Kan inte korrigeras.</p>		
7.	I koncernbokslutet har ett intressebolags internvinst eliminerats felaktigt	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>I punkten väsentliga händelse som gäller koncernen i verksamhetsberättelsen samt i styrelsens protokoll 25.5.2024 § 43 redogörs för affären mellan kommunen och intressebolaget. Mer information framgår av koncernverifikationen (Bilaga 5).</p> <p>Kommunen har sålt markområdet Torinreuna till Pätäkkälän Liikekeskus Ab 25.5.2024. Pätäkkälän Liikekeskus Ab har varit kommunens intressebolag sedan 1.1.2020. Kommunen bokförde en försäljningsvinst på 500 000 euro från försäljningen av markområdet. Försäljningsvinsten har i sin helhet redovisats av intressesammanslutningarnas resultatandel och mark- och vattenområden.</p> <p>Internvinsten av det markområde som sålts till Pätäkkälän Liikekeskus Ab har eliminerats felaktigt.</p> <p>Som försäljningsvinst borde ha eliminerats ett belopp som motsvarar ägarandelen av intressesammanslutningarnas resultatandel och andelarna i intressesammanslutningen. Det belopp som ska elimineras är således 25</p>	Revisorns övriga rapportering	5,0

	<p>procent av den aktiverade internvinsten, dvs. 125 000 euro. 375 000 euro för mycket har eliminerats via resultatet. Från mark- och vattenområden har eliminerats 500 000 euro för mycket och från intressebolagsandelar 125 000 euro för litet.</p> <p>Det internvinst som ingått i intressebolag har inte uppgetts i noterna till koncernbokslutet.</p> <p>Rättsgrund:</p> <p>Allmän anvisning om upprättande av koncernbokslut för kommuner (2021) punkt 7.3</p> <p>Vid sammanställning av intressesammanslutningars bokslut avdras ett mot koncernens ägarandel svarande belopp av internvinst som har aktiverats i balansräkningen och som uppkommit vid överlåtelse av tillgångar mellan intressesammanslutningen och koncernsammanslutningarna och av förändringar i dessa vinster under räkenskapsperioden.</p> <p>De internvinster som finns upptagna i koncern- eller intressesammanslutningarnas balansräkning dras av från intressesammanslutningarnas aktiers eller andelars bokföringsvärde i koncernbalansräkningen. Den förändring i internvinsten som ingår i koncern- eller intressesammanslutningens resultat eliminerar i koncernresultaträkningen från intressesammanslutningens resultatandel.</p> <p>Korrigeringsförfarande:</p> <p>En elimineringsbokning redovisas</p> <p>Per Mark- och vattenområden 500 000 euro An Intressebolagsandelar 125 000 euro An Andel av intressesammanslutningars vinst/förlust 375 000 euro</p> <p>I noterna till upprättande av koncernbokslutet korrigeras att väsentliga internvinster i bestående aktiva har avdragits.</p>		
--	--	--	--

8.	Kreditförluster av kundfordringar	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>Av revisorsassistentens arbetspapper (bilaga 12) framgår att kommunen inte har redovisat några kreditförluster under räkenskapsperioden. Enligt intervjun med ekonomidirektören har kreditförlusterna inte upptagits till behandling under räkenskapsperioden. I januari 2025 har totalt 205 tusen euro i kreditförluster redovisats som kostnader för 2025. De borde ha redovisats redan i bokslutet för 2024.</p> <p>Rättsgrund:</p> <p>BFL 5:2 I balansräkningen upptas fordringar till nominellt belopp, likväl högst till det sannolika värdet.</p> <p>Korrigeringsförfarande:</p> <p>Per kreditförluster an kundfordringar 250 000 euro</p>	Revisorns övriga rapportering	3,0
9.	Förvaltning, bokslutet har färdigställts för sent	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>Styrelsen har undertecknat bokslutet på nytt 2.6.2025, så revisorn har kunnat avge berättelse först 5.6.2025.</p> <p>Rättsgrund:</p> <p>I enlighet med 13 kap. 113 § i kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta ett bokslut för räkenskapsperioden före utgången av mars månad året efter räkenskapsperioden och lämna det till revisorerna för granskning. Revisorerna ska granska bokslutet före utgången av maj månad.</p> <p>Korrigeringsförfarande:</p> <p>Kan inte korrigeras.</p>	Revisionsberättelsen Tilläggsinformation att 113 § i kommunallagen inte har följts till alla delar	3,0

10.	Upphandling i strid med upphandlingslagen, överskridande av befogenheten enligt upphandlingsdirektivet	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>I bildningsnämndens protokoll 15.5.2024 § 34 (bilaga 2) har man beslutat att skaffa en biblioteksbil.</p> <p>Värdet av upphandlingen är 1 000 tusen euro, vilket överskrider EU-tröskelvärdet för konkurrensutsättning. Upphandlingen borde ha konkurrensutsatts i upphandlingsannonsersystemet, så att alla anbudsgivare skulle ha kunnat delta i konkurrensutsättningen.</p> <p>I Pätäkkälä kommuns upphandlingsdirektiv (bilaga 9) har nämndens upphandlingsbemyndigande fastställts till 500 tusen euro, varefter saken ska föreläggas kommunstyrelsen för behandling.</p> <p>Rättsgrund:</p> <p>I enlighet med 26 § 1 mom. 2 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession är EU-tröskelvärdet för konkurrensutsättningar 207 000 euro. Om tröskelvärdet överskrids ska något av de förfaranden som avses i lagen 5 kap. iaktas.</p> <p>Upphandlingsdirektiv: Upphandlingar av varor och tjänster Sektornämnderna och -direktionerna högst 500 tusen euro</p> <p>Korrigeringsförfarande:</p> <p>Kan inte korrigeras, eftersom beslutet redan har verkställts.</p>	Revisorns övriga rapportering	4,0
11.	Bokslut, sänkning av en samkommuns grundkapital	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>Enligt kommunstyrelsens protokoll 15.11.2024 §102 har man fått information från Utbildningssamkommunen Pirma att den sänker sitt grundkapital för att täcka underskotten. Enligt protokollet inverkar saken inte på kommunens bokföring.</p>	Revisorns övriga rapportering	4,0

		<p>Inga nedskrivningar har redovisats i resultaträkningen. Sänkningen av grundkapitalet bör beaktas i kommunens bokslut.</p> <p>Kommunen har en ägarandel på 10 procent i Utbildningssamkommunen Pirma enligt uppgifterna i verksamhetsberättelsen (s.19 Sammanslutningar som ingår i koncernbokslutet).</p> <p>Enligt uppgifterna i protokollet är utbildningssamkommunens hela grundkapital 10 000 tusen euro, som sänks med 1 000 tusen euro. Kommunens ägarandel är 1 000 tusen euro, i fråga om vilken nedskrivning på 100 tusen euro av samkommunsandelen bör redovisas.</p> <p>Rättsgrund: Enligt Bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 121 (30.4.2019) kostnadsförs en bestående minskning av samkommunsandelens värde som beror på nedskrivning av samkommunens grundkapital i medlemskommunens bokföring som en nedskrivning i resultaträkningen.</p> <p>Korrigeringsförfarande: Nedskrivningsnotering i aktier och andelar: Per nedskrivningar an aktier och andelar 100 tusen euro</p>		
12.	Bristande koncernkontroll	<p>Granskningsobservation och motivering bedömning:</p> <p>I punkten Viktiga händelser som gäller koncernen i verksamhetsberättelsen nämns att styrelsen för det nya dotterbolaget Pätäkkälän Logistiikka Ab har valt verkställande direktör och slutit ett direktörsavtal med honom.</p> <p>Av revisorsassistentens arbetspapper (bilaga 12) framgår att kommunens förhandsuppfattning inte har inhämtats i något ärende. Enligt 4 kap. 27 § i förvaltningsstadgan (bilaga 6) ska förhandsuppfattning inhämtas om val av verkställande direktör och upprättande av direktörsavtal.</p> <p>I verksamhetsberättelsens redogörelse för koncernkontrollen nämns det inte att förhandsuppfattning inte har inhämtats.</p>	Revisorns övriga rapportering	3,0

		<p>Rättsgrund:</p> <p>Enligt 4 kap. 27 § 4 punkten i Pätäkkälä kommuns förvaltningsstadga ska en dottersammanslutning inhämta kommunens förhandsuppfattning innan egna beslut fattas om bland annat val av verkställande direktör och upprättande av direktörsavtal.</p> <p>Bokföringsnämndens allmänna anvisning för upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse för kommuner och samkommuner, punkt 3.3. Redogörelse för hur kommunens interna kontroll och riskhantering har ordnats</p> <p>Korrigeringsförfarande:</p> <p>Kan inte korrigeras (begäran om förhandsuppfattning).</p> <p>I verksamhetsberättelsens redogörelse för koncernkontrollen bör det anges att förhandsuppfattning inte har inhämtats i enlighet med koncerndirektivet.</p>		
13.	Budgetöverskridning	<p>Granskningsobservation och motiverad bedömning:</p> <p>I sammandragstabellen i budgetens driftsekonomidel kan man se att en post som är bindande för bildningsnämnden i förhållande till fullmäktige, verksamhetsbidraget, har varit 7 115 tusen euro och 15,2 procent sämre än budgeten.</p> <p>Redovisningsskyldiga är bildningsnämnden och bildningsdirektören, vilket har nämnts i verksamhetsberättelsen.</p> <p>Rättsgrund: Kommunallagens 110 §: Budgeten ska iaktas i kommunens verksamhet och ekonomi</p> <p>Ett organ får inte överskrida det anslag som anvisats det i budgeten, och om anslaget visar sig vara otillräckligt, måste budgeten ändras.</p>	<p>Revisionsberättelsen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilläggsinformation om budgetöverskridningarna - Inverkan på uttalandet om ansvarsfrihet: villkorligt uttalande om ansvarsfrihet till bildningsnämnden och bildningsdirektören 	3,0

		<p>Korrigeringsförfarande: Budgetöverskridningarna måste föreläggas fullmäktige för godkännande innan bokslutet fastställs och ansvarsfrihet beviljas.</p> <p>Om överskridningarna inte godkänns, kan ansvarsfrihet inte beviljas.</p>																										
14.	Sammanfattning och bedömning av verkningarna	<p>Inverkan på räkenskapsperiodens resultat och eget kapital:</p> <p>Kommunens bokslut: Räkenskapsperiodens överskott 31.12.2024: 7 015 tusen euro</p> <p>Enskilda väsentliga fel (tusen euro):</p> <table border="1" data-bbox="374 671 1193 951"> <thead> <tr> <th></th> <th>Inverkan på räkenskapsperiodens över-/underskott</th> <th>Inverkan på eget kapital</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Observation 1</td> <td>-4 500</td> <td>-4 500</td> </tr> <tr> <td>Observation 3</td> <td>2 000</td> <td>2 000</td> </tr> <tr> <td>Observation 5</td> <td>-2 000</td> <td>-2 000</td> </tr> <tr> <td>Totalt:</td> <td>-4 500</td> <td>-4 500</td> </tr> </tbody> </table> <p>Enskilda icke-väsentliga fel (tusen euro):</p> <table border="1" data-bbox="374 1086 1193 1193"> <tbody> <tr> <td>Observation 8</td> <td>-250</td> <td>-250</td> </tr> <tr> <td>Observation 11</td> <td>-100</td> <td>-100</td> </tr> <tr> <td>Totalt:</td> <td>-350</td> <td>-350</td> </tr> </tbody> </table> <p>Om felen korrigerades skulle räkenskapsperiodens överskott vara 4 850 tusen euro mindre, dvs. 2 165 tusen euro.</p> <p>Tillsammans påverkar felen räkenskapsperiodens resultat och eget kapital 4 850 tusen euro negativt (väsentlighetsgräns 1 500 tusen euro).</p>		Inverkan på räkenskapsperiodens över-/underskott	Inverkan på eget kapital	Observation 1	-4 500	-4 500	Observation 3	2 000	2 000	Observation 5	-2 000	-2 000	Totalt:	-4 500	-4 500	Observation 8	-250	-250	Observation 11	-100	-100	Totalt:	-350	-350		5,0
	Inverkan på räkenskapsperiodens över-/underskott	Inverkan på eget kapital																										
Observation 1	-4 500	-4 500																										
Observation 3	2 000	2 000																										
Observation 5	-2 000	-2 000																										
Totalt:	-4 500	-4 500																										
Observation 8	-250	-250																										
Observation 11	-100	-100																										
Totalt:	-350	-350																										

Koncernbokslutet:

Räkenskapsperiodens överskott 31.12.2024: 6 063 tusen euro.

Enskilda väsentliga fel (tusen euro):

	Inverkan på räkenskapsperiod ens över- /underskott	Inverkan på eget kapital
Observation 1	-4 500	-4 500
Observation 3	2 000	2 000
Observation 5	-2 000	- 2 000
Totalt:	-4 500	- 4 500

Enskilda icke-väsentliga fel (tusen euro):

Observation 7	375	375
Observation 8	-250	-250
Totalt:	125	125

Om felen korrigerades, skulle räkenskapsperiodens överskott för koncernen vara 1 688 tusen euro. Tillsammans påverkar felen koncernens resultat för räkenskapsperioden och eget kapital 4 375 tusen euro negativt (väsentlighetsgräns 3 000 tusen euro).

Övriga fel i bokslutet och förvaltningen:

Fel 2: Avskrivningstiderna överskrider avskrivningstiderna enligt den allmänna anvisningen.

Fel 4: Brister i den interna kontrollen

	<p>Fel 6: Försäljning av en byggnad utan behörig utredning eller offentlig försäljning</p> <p>Fel 9: Bokslutet har försenats</p> <p>Fel 10: Anskaffning av en biblioteksbil i strid med upphandlingslagen</p> <p>Fel 13: Inhämtande av förhandsuppfattning om anställande av en verkställande direktör.</p> <p>Fel 14: Väsentlig budgetöverskridning</p> <p>Slutsats:</p> <p>Felen överskrider väsentlighetsgränsen. Det föreslås att bokslutet inte läggs fram för godkännande.</p>		
--	---	--	--

Uppgift 2. (15 poäng)**REVISIONSBERÄTTELSE 2024****Till Pätäkkälä kommunfullmäktige (0,25 poäng)**

Vi har granskat Pätäkkälä kommuns förvaltning, bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2024. Bokslutet omfattar kommunens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt en tablå över budgetutfallet och en verksamhetsberättelse. Bokslutet omfattar även koncernbokslut som består av koncernbalansräkning, koncernresultaträkning, koncernens finansieringsanalys och noter till koncernbokslutet. **(0,5 poäng)**

Kommunstyrelsens och övriga redovisningsskyldigas skyldigheter

Kommunstyrelsen och övriga redovisningsskyldiga är ansvariga för kommunens förvaltning och skötseln av ekonomin under räkenskapsperioden. Kommunstyrelsen och den övriga koncernledningen ansvarar för styrningen av kommunkoncernen och för ordnandet av koncernkontroll. Kommunstyrelsen och kommundirektören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger en rättvisande bild av kommunens resultat, dess ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet i enlighet med bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. Kommunstyrelsen och kommundirektören har i verksamhetsberättelsen redogjort för ordnandet av kommunens interna kontroll och riskhantering samt koncernkontrollen.

Kommunstyrelsen och kommundirektören ansvarar också för ordnandet av intern kontroll och för sådan intern kontroll som de anser nödvändig för att kunna upprätta ett bokslut som inte innehåller väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter eller fel.

Revisorns skyldigheter

Vi har granskat räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut i enlighet med offentlig revisionssed för att som resultat av granskningen rapportera om väsentliga felaktigheter som uppdagats. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett huruvida medlemmarna i förvaltningsorganen och de ledande tjänsteinnehavarna för uppgiftsområdena verkat enligt lagen. Vid granskningen av huruvida den interna kontrollen och riskhanteringen samt koncernkontrollen i kommunen har ordnats på behörigt sätt har beaktats redogörelserna för dem i verksamhetsberättelsen. Vi bildar oss en uppfattning om den interna kontroll som är relevant för revisionen för att kunna planera ändamålsenliga revisionsåtgärder och kunna uttala oss om ordnandet av den interna kontrollen, men inte i syfte att kunna uttala oss om effektiviteten hos kommunens interna kontroll. Därtill har vi granskat riktigheten i uppgifterna som givits om grunderna för statsandelarna.

Vi har utfört granskningen för att med rimlighet försäkra oss om huruvida förvaltningen sköts enligt lag och fullmäktiges beslut. Bokföringen, principerna för upprättandet av bokslutet, dess innehåll och presentation har granskats i tillräcklig omfattning för att konstatera att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter eller fel.

Granskningens resultat

Kommunstyrelsen har ändrat kommunens avskrivningsplan under räkenskapsperioden, trots att beslut om avskrivningsplanen enligt förvaltningsstadgan borde fattas i kommunfullmäktige. Av denna orsak är beloppet av avskrivningarna i kommunens och koncernens bokslut 4 500 000 euro för litet. Som anmärkning framför vi att kommunens förvaltning inte har skötts i enlighet med förvaltningsstadgans paragrafer. **(1,5 poäng)**

I bokslutet har redovisats en investeringsreserv på 2 000 000 euro för projektet som gäller enhetsskolan, men den har inte tagits upp i budgetinvesteringarna under planåren. Som anmärkning framför vi att en investeringsreserv som görs utan att den tas upp i kommunens ekonomiplan kan inte anses förenlig med god bokföringssed. **(1,5 poäng)**

Underhållet, som lyder under tekniska väsendet, har skaffat förnödenheter och verktyg från andra än den konkurrensutsatta leverantören, vilket har orsakat tilläggskostnader för kommunen. Underhållets fordon och maskiner har också använts för egna syften. Som anmärkning framför vi att på grund av detta kan den interna kontrollen inte anses vara ordnad på tillräckligt sätt. **(1,5 poäng)**

Kommunen har blivit ansvarig för saneringen av ett markområde genom regionförvaltningsverkets åläggande. Saneringen uppskattas kosta 2 000 000 euro, som borde ha kostnadsförts i bokslutet. Som anmärkning framför vi att bokslutet har inte upprättats i enlighet med bestämmelserna när det gäller periodiseringen av utgifterna. **(1,5 poäng)**

Kommunens bokslut och koncernbokslut har inte upprättats med iakttagande av den tidsfrist som anges i 113 § i kommunallagen. Kommunstyrelsen har undertecknat bokslutet 31.3.2025 och efter korrigeringarna har kommunstyrelsen undertecknat det korrigerade bokslutet 30.5.2025. På grund av den elektroniska signeringsprocessen har revisorn undertecknat bokslutet 5.6.2025, dvs. efter tidsfristen enligt kommunallagen. **(1,5 poäng)**

Den för bildningsnämnden bindande driftsekonomiposten verksamhetsbidrag överskreds med 7 115 299 euro jämfört med den ändrade budgeten (överskridning 15,2 procent, redovisningsskyldiga bildningsnämnden och bildningsdirektören). **(1,0 poäng)**

Till övriga delar har kommunens förvaltning skötts i enlighet med lag och fullmäktiges beslut. **(0,25 poäng)**

Till övriga delar har kommunens interna kontroll och riskhantering samt koncernkontroll ordnats på tillbörligt sätt. **(0,25 poäng)**

Uppgifterna om grunderna för statsandelar är korrekta. **(0,25 poäng)**

Till övriga delar är kommunens bokslut och koncernbokslutet upprättade enligt bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. I övrigt ger bokslutet en rättvisande bild av räkenskapsperiodens resultat, ekonomisk ställning, finansiering och verksamhet. **(1,0 poäng)**

Uttalanden om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet

Kommunens bokslut och koncernbokslutet är inte upprättat enligt bestämmelser och föreskrifter om upprättade av bokslut på grund av de brister som nämns i granskningens resultat, och de ger inte på det sätt som kommunallagen avser en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet. **(0,5 poäng)**

På grund av ovannämnda anmärkningar i anslutning till brister i bokslutet förordar vi inte att bokslutet godkänns. **(0,25 poäng)**

På grund av anmärkningen i anslutning till den interna kontrollen förordar vi inte ansvarsfrihet för medlemmarna av kommunstyrelsen, medlemmarna av tekniska nämnden och tekniska direktören. **(1,0 poäng)**

På grund av anmärkningarna ovan förordar vi inte ansvarsfrihet för medlemmarna av kommunstyrelsen och kommundirektören. **(1,0 poäng)**

Vi förordar att de övriga redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden, förutsatt att fullmäktige godkänner de avvikelser från budgeten som nämns i granskningens resultat. **(1,0 poäng)**

Helsingfors 5.6.2025

Tilnikkarit Ab
Revisionssammanslutning

Niina Näppärä
OFGR, CGR

Tilnikkarit Ab
Kontostigen 9
00100 Helsingfors **(0,25 poäng)**

Uppgift 3 (10 poäng)

3.1

I statsrådets ägarpolitiska principbeslut (2024) indelas de bolag som helt eller delvis ägs av staten i tre huvudgrupper: bolag av finansiellt intresse, bolag av strategiskt intresse samt bolag med specialuppgifter. I bolag av finansiellt intresse har staten som ägare ett starkt investerarintresse, varvid man i första hand eftersträvar en så god inkomstföring som möjligt till statens budget samt utdelnings- och försäljningsinkomster. Bolag av strategiskt intresse är förknippade med inte bara ett placerarintresse utan också med strategiska intressen med tanke på till exempel försörjningsberedskapen, infrastrukturen och säkerheten, som gör det motiverat att staten tills vidare förblir en stark ägare i bolaget. Bolag med specialuppgifter har en av staten fastställd näringspolitisk, industripolitisk, samhällspolitisk eller annan politisk uppgift eller någon annan särskild roll.

Intresset i bolagsinnehavet inverkar på hur väl statsmakten kan genomföra olika samhälls- och samhällspolitiska mål via bolagets verksamhet. Enligt statsrådets ägarpolitiska principbeslut ska statens ägarintresse i bolaget vara noggrant avgränsat och tydligt. Till ägarintresset fogas inte politiska mål som inte omfattas av det och målen för statens ägarpolitik skiljer sig från varandra i fråga om olika ägarintressen.

Bolag med specialuppgifter är till sin karaktär sådana som i princip ska genomföra samhälls- och samhällspolitiska mål. Genom bolag av strategiskt intresse är det möjligt att genomföra betydande samhälls- och samhällspolitiska mål på allmän nivå i hela landet, till exempel i anslutning till försörjningsberedskapen. Om ett bolag är ett bolag av finansiellt intresse, är avsikten inte att via bolagets verksamhet främja vissa samhälls- och samhällspolitiska mål, om inte anskaffningen av medel för att finansiera statens verksamhet ses som ett samhällspolitiskt mål.

3.2

Enligt lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007) är de centrala statliga aktörerna vid försäljning eller köp av bolagsegendom statsrådet och riksdagen. I lagens 3 § ingår bestämmelser om sådana förändringar i bolagsinnehavet som i regel kräver riksdagens samtycke. När det gäller minskning av innehavsandelen behövs riksdagens samtycke för innehavsarrangemang som leder till att staten inte längre är bolagets enda ägare. För det andra behövs riksdagens samtycke när staten avstår från sin majoritet i bolaget. För det tredje behövs riksdagens beslut om staten avser att minska sin innehavshandel i bolaget till en tredjedel eller mindre. När det gäller ökning av statens innehavsandel krävs riksdagens samtycke i princip när ett bolag blir ett bolag med statlig majoritet. Samtycke behövs dock inte i vissa situationer, till exempel om staten inte placerar mera medel i bolaget.

Riksdagen beslutar om minimigränserna för innehav i fråga om statens alla bolagsinnehav. Ett förslag om ändring av innehavsgränserna läggs fram för statsrådet av det ministerium som ansvarar för ägarstyrningen, varefter ärendet behandlas i riksdagen i samband med budgetbehandlingen. Det finns fyra innehavsgränser: 100 procent, 50,1 procent, 33,4 procent och 0 procent. Riksdagens beslut om sänkning av innehavsgränsen är ändå inte ett försäljningsbeslut, utan det är fråga om en fullmakt för statsrådet att vid behov minska statens innehavsandel i framtiden.

Statsrådet spelar en central roll i beslutsfattandet om ändring av omfattningen av statens bolagsinnehav, dock inom ramen för riksdagsfullmakterna. Enligt 4 § i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007) behandlar och avgör statsrådets allmänna sammanträde ärenden som gäller överlåtelse och förvärv av aktier som staten äger.

Trots att ministerierna saknar direkt behörighet när det gäller beslutfattandet om ändring av omfattningen av statens bolagsinnehav, kan ministerierna ändå genom sina beredningsåtgärder i praktiken påverka även dessa ärenden. Av ministerierna har till exempel statsrådets kansli till uppgift att bereda statens allmänna ägarpolitik och ägarstyrning (förordningen om statsrådets kansli 393/2007, 1 § 1 mom. 24 punkten).

Om ett bolags ägs av statens investeringsbolag Solidium Oy, spelar Solidiums styrelse en central roll när beslut om bolagsinnehavets omfattning fattas. Solidiums styrelse ska dock informera statsägaren om betydande förändringar i ägandet och företagsarrangemang. Statsägaren, dvs. i praktiken statsrådets kansli, har möjlighet att överta beslutfattandet även i sådana ärenden som faller under Solidiums styrelses allmänna behörighet. På motsvarande sätt har Solidiums styrelse rätt att överlåta beslutfattandet i ett sådant ärende till statsägaren. (Statsrådets kansli: Handlingsdirektiv för Solidium.)

3.3

Statsägda företag berörs i princip av samma krav på hållbarhetsrapportering och företagsansvar som privatägda företag. När det gäller Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs det om dessa saker i direktivet om hållbarhetsrapportering 2022/2464 samt i direktivet om företagsansvar 2024/1760. Direktiven riktar sig i första hand till staterna, och medlemsstaterna ska svara för det nationella genomförandet av förpliktelserna och genomföra direktiven i nationell rätt.

Hållbarheten och ansvarsfullheten i statsbolagens verksamhet samt den ägarstyrning som riktas till dem styrs också av FN:s regelverk, där centrala styrverktyg på detta område är målen för hållbar utveckling och företagsansvarsinitiativet Global Compact. Av betydelse för statsbolagens verksamhet kan också vara Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling OECD:s riktlinjer för ansvarsfull affärsverksamhet, som har karaktären av rekommendationer.¹

3.4

Omfattningen av statens ägarandel i vissa bolag har betydelse för främjandet av företagsansvaret. I bolag som staten äger helt är statsägarens möjligheter att påverka företagsansvarsfrågor naturligtvis större än i sådana bolag där staten inte är enda ägare. Om en del av ett bolag som staten äger till 100 procent säljs till den privata sektorn, dvs. bolaget får utöver staten även aktörer som ägare, förändras situationen, eftersom de andra aktieägarna kan förhålla sig på ett annat sätt till målen att främja företagsansvaret än statsägaren. Om det dessutom finns flera andra ägaraktörer, kan inställningen till företagsansvaret variera mellan de privata ägaraktörerna. En del av bolagets andra ägare kan anse att främjandet av företagsansvaret är en önskvärd eller neutral fråga, medan andra kan anse att främjandet av samhällliga intressen är oönskad verksamhet särskilt därför att det anses kunna påverka vinstmålen negativt.

Som majoritetsägare kan staten dock påverka företagsansvarsfrågor även i hög grad, trots att minoritetsägarnas mål avviker från statens åsikter. Om statens innehav minskar till mindre än hälften, dvs. staten upphör att vara majoritetsägare, krymper statsägarens möjligheter att

¹ I svaret på frågan har begärts även rättsregler och rekommendationer med anknytning till myndigheter. Statskontorets anvisning Hållbarhetsrapportering i statsförvaltningen (2024) var inte längre i kraft vid examenstidpunkten, så i poängsättningen av svaren krävdes inte att denna omständighet skulle tas upp.

påverka bolagets verksamhet naturligtvis också i fråga om företagsansvaret. Som minoritetsägare kan statsmakten påverka företagsansvarsfrågor endast i den utsträckning som statens aktieinnehav möjliggör. Exempelvis en kvalificerad minoritet på 33,4 procent räcker i praktiken till för att trygga vissa rättigheter enligt aktiebolagslagen i anslutning till aktieägarnas vetorätt i vissa viktiga beslut som gäller aktiebolaget (aktiebolagslagen 624/2006, 5 kap. 27 §).

När man granskar förhållandet mellan majoritets- och minoritetsägare i aktiebolag måste man också beakta aktiebolagslagens likställighetsprincip som skyddar minoritetsägarna (aktiebolagslagen 1 kap. 7 § och 5 kap. 13 §). Enligt denna princip får ett beslut som gäller bolaget inte fattas på bekostnad av någon annan aktieägare eller till nackdel för någon annan aktieägare, trots att den högsta beslutanderätten i princip tillkommer majoritetsägaren. När det gäller företagsansvaret kan det dock vara svårt att i praktiken påvisa att ett beslut som gäller företagsansvaret eller kravet att rapportera om företagsansvaret skulle vara till nackdel för någon ägaraktör.

Uppgift 4 (10 poäng)

4.1

Finansministeriet kan inleda ett utvärderingsförfarande i välfärdsområdet på grund av exempelvis för stort underskott (lagen om välfärdsområden 611/2021, 122–123 §). Gränsvärdena för de nyckeltal som hänför sig till förfarandet räknas ut årligen utgående från de koncernbokslutsuppgifter som Statskontoret tillhandahåller. För förfarandet tillsätts en utvärderingsgrupp, vars medlemmar utses av finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet och välfärdsområdet. Efter att ha hört välfärdsområdet utser finansministeriet till ordförande för gruppen en person som är oavhängig av välfärdsområdet och ministerierna.

Utvärderingsgruppen lägger fram ett förslag till åtgärder för att sanera välfärdsområdets ekonomi och trygga förutsättningarna för att ordna tjänsterna. Utvärderingsgruppen ska dessutom behandla en framställning om inledande av ändring av välfärdsområden som avses i 6 § i lagen om indelningen i välfärdsområden och landskap (614/2021). Välfärdsområdesfullmäktige ska behandla utvärderingsgruppens åtgärdsförslag och delge finansministeriet sitt beslut om dem. Välfärdsområdes verksamhetsberättelse ska innehålla en redogörelse för hur åtgärderna har genomförts och om de har varit tillräckliga under räkenskapsperioden. Välfärdsområdet ska delge finansministeriet redogörelsen.

Efter det att ett utvärderingsförfarande inletts får en myndighet i välfärdsområdet fatta ekonomiskt betydelsefulla beslut endast om det inte är möjligt att senarelägga beslutet av tvingande skäl eller på grund av ärendets brådskande natur. Välfärdsområdet ska delge finansministeriet dessa beslut. (lagen om välfärdsområden 124 §)

Finansministeriet kan besluta att tillsätta en områdesindelningsutredare enligt 8 § i lagen om indelningen i välfärdsområden och landskap för att utreda en ändring av välfärdsområden. Utvärderingsförfarandet kan i slutändan leda till att statsrådet beslutar efter föredragning från finansministeriet om ändring av den geografiska indelningen i välfärdsområden (lagen om indelningen i välfärdsområden och landskap 10 §).

I 13 b § i lagen om välfärdsområden ingår bestämmelser om förebyggande förfarande för ekonomisk styrning, som är ett förhandlingsförfarande för välfärdsområdet och

finansministeriet i syfte att förhindra att välfärdsområdets ekonomiska läge äventyras. Finansministeriet kan inleda förhandlingsförfarandet med välfärdsområdet till exempel om det i välfärdsområdets budget och ekonomiplan inte anges sådana specificerade åtgärder som behövs för att täcka underskottet.

Över förhandlingsförfarandet utarbetas under ledning av finansministeriet ett dokument där det antecknas bland annat de åtgärdsrekommendationer för sanering av ekonomin och tryggnad av ordnandet av tjänster som getts välfärdsområdet och uppföljningen av genomförandet av dem samt rapporteringstidtabellen.

4.2

Skyldigheten att täcka underskott (kommunallagen 410/2015, 110 § 3 mom.) förutsätter att kommunen har genuin balans i ekonomin. Vid bedömningen av balansen mellan utgifter och inkomsterna ska inkomsterna vara faktiska inkomster, och inte till exempel lånefinansiering.

Principen om kommunens budgetbalans (kommunallagen 110 § 4 mom.) handlar däremot om ett formellt krav att täcka utgifterna, dvs. nominell balans mellan anslagen och inkomststaterna i budgeten. I den beräknade inkomstfinansieringen ingår då också lånefinansiering.

4.3

Balansering av ekonomin handlar om att få utgifterna och inkomsterna i balans. Till balanseringsmetoderna när det gäller utgifter hör till exempel att krympa olika driftsutgifter. Driftsutgifter är bland annat personalkostnader samt köp av tjänster och varor. Kommunens utgifter kan naturligtvis också krympas genom att effektivisera verksamheten och genom strukturella organisationsreformer som förbättrar produktiviteten. I det exempel som begärdes i svaret är det fråga om att beskriva någon sådan praktisk åtgärd.

4.4

I 11–12 i lagen om skatteredovisning (532/1998) ingår bestämmelser om redovisning av den samfundsskatt som betalats av samfund som avses i 3 § i inkomstskattelagen (1535/1992) till skattetagarna. Samfundsskatten redovisas till staten och kommunerna utifrån den utdelning som föreskrivs i 12 § i lagen om skatteredovisning. I 13 § i lagen om skatteredovisning föreskrivs det om de enskilda kommunernas utdelning av samfundsskatten. En enskild kommuns utdelning av samfundsskatten påverkas av kommunens så kallade företagsverksamhetspost, som bygger på företagsverksamheten i kommunen. Kommunen har således inte direkt bestämmanderätt i fråga om sin utdelning av samfundsskatten, men kommunen har genom sitt agerande möjlighet att försöka främja företagsverksamhet i kommunen och på så vis indirekt påverka den samfundsskatt som inflyter till kommunen.

4.5

Kommunen har rätt till återbäring av mervärdesskatt som ingår i anskaffningar för myndighetsverksamhet och skattefri verksamhet, så att det inte ska vara förmånligare att producera alla tjänster själv. Kommunen har dessutom rätt till återbäring för den kalkylerade skatten på fem procent på skattefria social- och hälsovårdstjänster som kommunen köpt (mervärdesskattelagen 1501/1993, 130 § ja 130 a §).

4.6

Enligt 27 § i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) kan en kommuns statsandel på ansökan höjas efter prövning inom ramen för statsbudgeten, om kommunen i första hand på grund av exceptionella eller tillfälliga kommunalekonomiska svårigheter är i

behov av ökat ekonomiskt stöd. Som faktorer som påverkar behovet av ekonomiskt stöd beaktas också lokala särförhållanden. Ett villkor för att höjning av statsandelen ska kunna beviljas är att kommunen har antagit en plan över åtgärder som ska vidtas för att balansera kommunens ekonomi. För beviljandet och användningen av höjningen av statsandelen kan även ställas andra villkor som hänför sig till kommunens ekonomi. Statsrådet beslutar om höjning av statsandelen enligt prövning (lagen om statsandel för kommunal basservice 45 §). Riksdagen beslutar i enlighet med 83 § i grundlagen (731/1999) om statsbudgeten, vars anslag används för att betala höjningar av statsandelen efter prövning.

I 11 § i lagen om välfärdsområdenas finansiering (617/2021) ingår bestämmelser om tilläggsfinansiering till välfärdsområden. Välfärdsområdet har rätt att få tilläggsfinansiering av staten för att ordna social-, hälsovårds- och sjukvårdstjänster och räddningsväsendets tjänster, om nivån på finansieringen annars skulle äventyra tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheter i anslutning till dessa tjänster som tryggas i grundlagen. Ett beslut om tilläggsfinansiering kan förenas med villkor som gäller tjänsternas verkningfullhet, kvalitet eller mängd eller ordnandet av tjänsterna på effektivt sätt. Beslut om tilläggsfinansieringen fattas av statsrådet (lagen om välfärdsområdenas finansiering 26 §). Tilläggsfinansieringen beviljas av ett anslag som tas in i statsbudgeten (lagen om välfärdsområdenas finansiering 11 §), så finansieringen förutsätter riksdagens budgetbeslut.

Uppgift 5 (5 poäng)

5.1

Genom principen om sund ekonomisk förvaltning eftersträvas en resultatrik ekonomisk förvaltning. Formell efterlevnad av rättsreglerna till exempel vid användningen av strukturfondsmedel innebär inte nödvändigtvis att verksamheten är förenlig med principen om sund ekonomisk förvaltning, utan verksamheten borde dessutom vara resultatrik, dvs. ekonomisk, effektiv och ändamålsenlig. Bestämmelser om principen om sund ekonomisk förvaltning ingår till exempel i artiklarna 310 och 317 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) och i artikel 33 i EU:s budgetförordning (2024/2509).

Strävan med kravet på skydd av ekonomiska intressen, som också kallas principen om skydd av ekonomiska intressen, är att bekämpa bedrägerier samt förebygga olaglig verksamhet och brott. När det gäller strukturfondsmedel förutsätter kravet på skydd av ekonomiska intressen åtgärder för att minimera bedrägerier och andra olagliga åtgärder på såväl unionsnivå som nationell nivå. Genom kravet på skydd av ekonomiska intressen försöker man bekämpa olagligheter förutom i de slutliga stödtagarnas verksamhet även hos myndigheter som deltar i verkställigheten som gäller strukturfondsmedel. Bestämmelser om skydd av ekonomiska intressen ingår i artiklarna 310 och 325 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt samt till exempel artiklarna 63,91 och 129 i EU:s budgetförordning (2024/2509).

Principen om sund ekonomisk förvaltning kräver alltså att verksamheten är resultatrik, medan kravet på skydd av ekonomiska intressen syftar till att förhindra direkta olagligheter. Principen om sund ekonomisk förvaltningen är således av mera "ekonomisk" karaktär än kravet på skydd av ekonomiska intressen, som till sin karaktär är en "rättslig" princip.

5.2

För tillsynen och granskningen av att principen om sund ekonomisk förvaltning och kravet på skydd av ekonomiska intressen följs svarar i Europeiska unionen EU:s revisionsrätt när det gäller extern revision (FEUF 285–287, budgetförordningen 2024/2509, 260–265). Enligt artikel

287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska revisionsrätten pröva om samtliga inkomster och utgifter varit lagliga och korrekta och om den ekonomiska förvaltningen varit sund (SEUT 287). När det gäller intern revision övervakas efterlevnaden av de nämnda principerna av Europeiska unionens kommission samt Europeiska byrån för bedrägeribekämpning Olaf, som finns i anslutning till kommissionen (FEUF artiklarna 317 och 325, budgetförordningen 2024/2509, artiklarna 36 och 91, EU:s strukturfondsförordning 2021/1060, artiklarna 69–70)